

2. Горошкіна, О. М. (2018) Роль шкільного підручника в реалізації компетентнісного підходу до навчання української мови учнів ліцею. *Українська мова і література*, 3 (138). стор. 2-7.

3. Житеньова Н. В. (2013) Сутність візуалізації в навчальному процесі. *Зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка*. Вип. 19. С. 18–21.

МОДЕЛЮВАННЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОПОРНИМ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ В ПІДРУЧНИКУ ДЛЯ КЕРІВНИКА

Попович Л. М.,

науковий співробітник відділу економіки та управління загальною середньою освітою, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

В умовах децентралізації влади з метою надання якісної освіти здобувачам освіти створюють опорні заклади освіти. Управління опорним закладом освіти та його філіями в умовах державно-громадського управління має відмінності та свою специфіку в порівнянні з іншими закладами освіти, які не мають такого статусу, тому виникає необхідність у розробленні та впровадженні нових субмоделей управління такими установами, щоб забезпечити не тільки їх функціонування, а й подальший розвиток.

Аналізуючи дослідження та публікації вітчизняних учених щодо проведення адміністративно-правової реформи децентралізації в Україні (В. Пянковський) [1], змін у системі сучасної освіти в Україні, концептуальних засад організаційних механізмів і технологій громадсько-державного управління (О. Онаць, Л. Калініна) [2], державно-громадського управління опорним закладом освіти на довірчо-демократичних засадах (Л. Калініна) [3] тощо, нами зроблено висновок, що субмоделі ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації та об'єднаних територіальних громад (ОТГ) не розроблялися.

В опорному закладі освіти та його філіях, на думку респондентів експериментальних закладів освіти, керівник у своїй управлінській діяльності стикається з такими труднощами: різноманітність видів діяльності на різних етапах управління (18 %), виконання керівниками опорних закладів освіти функцій інших суб'єктів управління освітою (22%), недостатність економіко-правових знань (12 %), висока персональна відповідальність за ухвалені рішення (16 %), велика віддаленість філій від опорних закладів освіти, що потребує ухвалення специфічних управлінських рішень (21%) тощо.

Відповідно до завдання дослідження нами передбачено теоретичне моделювання субмоделі ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації та об'єднаних територіальних громад (ОТГ) на основі виявлених нами специфічних особливостей управління опорними закладами освіти та їх філіями: в організації освітнього процесу, науково-методичній та виховній роботі.

Розроблена нами субмодель має такі компоненти: теоретичний компонент (наукові підходи, принципи, закономірності, чинники й умови, критерії й показники оцінювання); прикладний компонент (кадрове забезпечення та їх професійний розвиток, інформаційне, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення). На сьогодні нами продовжується робота над удосконаленням та детальним описом усіх складників субмоделі.

Потреба у створенні теоретичної субмоделі ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти викликана специфікою керування такою організацією: це організація освітнього процесу для здобувачів освіти не тільки свого населеного пункту, а й інших сіл, які належать до освітнього округу, який обслуговується цим опорним закладом освіти; керівник опорного закладу освіти відповідає не лише за організацію освітнього процесу, науково-методичної та виховної роботи, а й за розвиток і підвищення кваліфікації педагогічних кадрів підпорядкованого йому закладу освіти, створення системи професійного розвитку педагогів опорного закладу освіти, всіх його філій. Ніхто не врахував, що це зовсім інші педагогічні колективи, з іншою організаційною культурою, традиціями тощо.

Теоретично обґрунтовану субмодель ресурсного забезпечення управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації та об'єднаних територіальних громад (ОТГ) на основі виявлених специфічних особливостей управління таким закладом надано на апробацію до експериментальних закладів освіти.

Уважаємо, що в змісті підручника для керівника закладу загальної середньої освіти важливим є представлення такої субмоделі з метою її поширення для широкого загалу керівників. Для підвищення ефективності управління опорним закладом освіти та його філіями в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ) в умовах децентралізації освіти керівник опорного закладу освіти має можливість використовувати у своїй управлінській діяльності розроблену нами субмодель та на її основі з урахуванням визначених компонентів розробити свою власну відповідно до регіональних та місцевих особливостей.

Література.

1. Паньковський В. Характеристика проведення адміністративно-правової реформи децентралізації України / Вадим Пянковський // Актуальні проблеми правознавства. – Випуск 2 (14). – 2018. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://appj.tneu.edu.ua/index.php/appj/article/viewFile/286/283> .

2. Онаць О. М., Калініна Л. М. Концептуальні засади організаційних механізмів і технологій громадсько-державного управління: посібник. / О. М. Онаць, Л. М. Калініна; за наук. ред. Л. М. Калініної. – Київ : Видавничий дім «Сам», 2017. – 64 с.

3. Прес-центр ініціативи «Децентралізація».– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: decentralization@minregion.gov.ua.

4. Калініна Л. М. Державно-громадське управління опорними закладами освіти на довірчо-демократичних засадах / Л. М. Калініна // Новини науки: дослідження, наукові відкриття, високі технології : збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції (31 березня 2019 р., м. Харків). – Харків : ФОП Гуляєва В.М. – стор. 82–84. ISBN 978-617-7171-80-4.

РОЛЬ ШКІЛЬНОГО ПІДРУЧНИКА У ПРОЕКТУВАННІ ДІЯЛЬНІСНО ТА КОМПЕТЕНТІСНО СПРЯМОВАНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ГІМНАЗІЇ

Прохоренко О. О.,

*кандидат психологічних наук,
науковий співробітник відділу інновацій та
стратегій розвитку освіти,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Люлькова Ю. М.,

*науковий співробітник відділу інновацій та
стратегій розвитку освіти,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Діяльнісний підхід в освіті – це філософія освіти, методологічний базис, на якому будуються різноманітні системи розвиваючого навчання зі своїми конкретними технологіями, прийомами та теоретичними особливостями. У зоні первинної уваги – діяльність самого учня, його внутрішнє освітнє прирощення і розвиток. Навчальний матеріал стає не предметом засвоєння, а освітнім середовищем для самостійної діяльності учня. Освіта в цьому випадку не стільки передача учневі знань, скільки формування себе. Діяльнісний підхід сформувався в психології як засіб пізнання особистості та особливостей її взаємодії з навколишнім середовищем. У педагогіці діяльнісний підхід передбачає створення умов для активної позиції учня (суб'єкта діяльності), завдяки чому відбуватиметься свідоме, міцне засвоєння ним певного досвіду. Результатом ефективного реалізації діяльнісного підходу в освітньому процесі є сформованість в учнів ключових та предметних компетентностей.